

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

31 січня 2022 р. (протокол № 5, п. 3)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказ від 31.01.2022 р. № 34-0

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації права на академічну мобільність
у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Харків, 2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» (далі – Положення) встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» (далі – Коледж) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу національних та іноземних закладів освіти (наукових установ) у Коледжі та є складником внутрішньої системи забезпечення якості освіти Коледжу.

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, інших нормативно-правових актів з питань освіти, Положення про Коледж, Положення про організацію освітнього процесу у Коледжі.

1.3. Академічна мобільність – це можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову, дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

1.4. Учасниками академічної мобільності є учасники освітнього процесу Коледжу, а саме: здобувачі освіти, педагогічні працівники, а також національні та іноземні учасники і заклади освіти (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності.

1.5. Цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

- інтеграція України в Європейський освітній і дослідницький простір;

- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;

- модернізація системи освіти;

- цифровізація навчання та управління;

- підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень;

- підвищення конкурентоспроможності освітньо-наукової спільноти України;

- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;

- поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;

- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

- удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти;

- створення компетентнісної системи підготовки здобувачів освіти,

яка спроможна динамічно та адекватно реагувати на виклики та потреби економіки держави, забезпечувати якість освітнього процесу відповідно до міжнародних стандартів освіти та стандартів фахової передвищої/вищої освіти України;

- підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;

- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;

- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між Коледжем та закладами-партнерами;

1.6. Завданнями учасників академічної мобільності є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;

- отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;

- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проектів;

- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

- популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн.

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу; проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;

- можливість одночасного отримання здобувачами освіти двох документів про освіту з додатками встановленого у закладах-партнерах зразка;

- удосконалення якості мовленнєвої підготовки здобувачів освіти, педагогічних працівників Коледжу;

- залучення висококваліфікованих провідних науково-педагогічних та наукових працівників вітчизняних та зарубіжних закладів-партнерів до проведення в Коледжі лекцій, тренінгів, семінарів тощо;

- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України.

1.7. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти і науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Коледжем та національним або іноземним закладом освіти (науковою установою) або їх основними структурними підрозділами (далі – заклади-партнери), а також може бути реалізоване учасниками освітнього процесу

з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу, на основі індивідуальних запрошень.

Індивідуальна академічна мобільність здобувачів освіти, що реалізується на основі індивідуальних запрошень, здійснюється, за узгодженням із адміністрацією Коледжу. Індивідуальна академічна мобільність здобувачів освіти, що реалізується на основі індивідуальних запрошень без узгодження з адміністрацією Коледжу, можлива лише у період канікул або академічної відпустки.

1.8. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

– внутрішню академічну мобільність – академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Коледжу у закладах-партнерах в межах України;

– міжнародну академічну мобільність – академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Коледжу у закладах-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в Коледжі.

Основними видами академічної мобільності є:

– ступенева мобільність – навчання у закладі освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про освіту або про здобуття відповідного ступеня освіти від двох або більше закладів освіти;

– кредитна мобільність – навчання у закладі освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.9. Навчання вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про освіту закладу-партнера, а також спільних або подвійних документів про освіту закладів-партнерів.

1.10. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, які здобувають ступінь освіти у національних закладах освіти, є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування.

1.11. Формами академічної мобільності для педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є: участь у спільних проектах;

викладання; наукове дослідження; наукове стажування; підвищення кваліфікації.

1.12. Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснюється заступником директора з навчально-методичної роботи.

1.13. Детальний порядок організації академічної мобільності, а також зразки супровідної документації визначаються окремим розпорядженням директора Коледжу.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Для здобувачів освіти:

2.1.1. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів-партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів освіти національного закладу освіти (наукової установи).

2.1.2. Етапи, тривалість та зміст навчання у закладах-партнерах визначаються навчальними планами та графіками освітнього процесу, які затверджені у закладах-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки освітнього процесу затверджуються керівниками закладів-партнерів.

2.1.3. Перелік необхідних документів для участі здобувачів освіти в програмі академічної мобільності здобувачів освіти закладів-партнерів та процедура їх подання регламентується угодами між закладами-партнерами.

2.1.4. До участі у програмах академічної мобільності допускаються здобувачі освіти, які успішно завершили 1-й рік навчання за обраним рівнем освіти, а також педагогічні працівники Коледжу.

Відбір серед здобувачів освіти для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі з урахуванням рейтингу їхньої успішності, участі у науко-дослідній роботі, рекомендаційних листів, рівня володіння іноземною мовою тощо.

2.1.5. Академічна мобільність здобувачів освіти Коледжу реалізується без збільшення нормативного терміну навчання за спеціальністю під час навчального чи календарного року або під час канікул чи академічної відпустки.

2.1.6. На термін навчання за програмами ступеневої чи кредитної академічної мобільності здобувачу освіти Коледжу встановлюють індивідуальний графік навчання. У разі участі в інших формах академічної мобільності встановлення індивідуального графіка необхідне лише у випадках, якщо термін мобільності охоплює період семестрового контролю в Коледжі.

2.1.7. Обов'язковою умовою ступеневої та кредитної мобільності є її програма, погоджена з гарантом освітньої програми із зазначенням навчальних дисциплін, які учасник академічної мобільності вивчатиме в

закладі-партнері.

При формуванні програми здобувача освіти враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

Здобувач освіти, крім вивчення у закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з Коледжем.

2.1.8. За здобувачами освіти на період навчання в закладі-партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

2.1.9. Особи, які уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

2.1.10. Організація академічної мобільності іноземних громадян – здобувачів освіти здійснюється відповідно до вимог нормативних документів, що регламентують навчання та перебування іноземних громадян в Україні.

2.1.11. Іноземні здобувачі освіти, які реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними закладами-партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Коледжу:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень Коледжу;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

2.1.12. Іноземні здобувачі освіти мають однакові права та обов'язки на рівні з учасниками освітнього процесу Коледжу щодо користування матеріально-технічними та інформаційними ресурсами.

2.2. Для педагогічних працівників:

2.2.1. Педагогічні працівники Коледжу можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності

відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності за погодження директора Коледжу. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи у Коледжі до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

2.2.2. В окремих випадках, у разі неможливості забезпечення реалізації освітнього процесу педагогічними працівниками через бажання взяти участь у програмах академічної мобільності, їх навчальне навантаження на період участі у програмах академічної мобільності може виконуватися іншими педагогічними працівниками з числа викладачів циклової комісії на умовах погодинної оплати за погодженням директора Коледжу. У такому випадку за працівниками, які беруть участь у програмах академічної мобільності, заробітна плата не зберігається.

2.2.3. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів освіти (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування у Коледжі мають усі права та обов'язки його працівників. Фінансові умови провадження професійної діяльності іноземних учасників у Коледжі додатково фіксуються у відповідних угодах.

2.2.4. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Коледжу та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, які укладено між Коледжем та запрошеною особою.

2.2.5. Детальний порядок організації академічної мобільності педагогічних працівників, а також зразки супровідної документації визначаються окремим розпорядженням директора Коледжу.

ІІІ. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

3.1. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи або з використанням системи оцінювання результатів навчання, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ЄКТС.

3.2. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем освіти у закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою закладу освіти, в якому здобувач навчається на постійній основі.

3.3. Якщо здобувач освіти під час перебування у закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Коледжу, в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або

повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

3.4. Підставою для визнання результатів за програмами академічної мобільності педагогічних працівників Коледжу є представлені та відповідним чином завірені документи про обсяги робіт та заходів, проведених ними у закладах-партнерах.

3.5. Рішення щодо визнання результатів за програмами академічної мобільності педагогічних працівників ухвалює педагогічна рада Коледжу на підставі відповідних висновків та пропозицій методичної комісії.

3.6. Звіти педагогічних працівників за результатами участі у програмах академічної мобільності у закладах-партнерах заслуховуються не пізніше як на другому після їх повернення до Коледжу засіданні педагогічної ради.

IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ, ЩО БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

4.1. Коледж у рамках реалізації програм академічної мобільності має право:

- достроково переривати участь здобувачів освіти, працівників Коледжу в програмах академічної мобільності у випадках неналежного виконання ними заходів, передбачених відповідними програмами, порушення умов договору, вимог цього Положення тощо;

- відраховувати з Коледжу здобувачів освіти або звільняти з роботи працівників Коледжу, які без поважних причин порушили терміни повернення до Коледжу після завершення програм академічної мобільності, а також результати участі яких в програмах академічної мобільності (навчання, мовне стажування, участь у спільних проектах, викладання, наукове дослідження, наукове стажування, підвищення кваліфікації) є такими, що не визнані Коледжем.

4.2. Учасники освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають право:

- вчасно отримувати інформацію щодо можливостей, умов, переліків вимог, етапів та термінів участі в програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності;

- звертатися до керівництва Коледжу з власною ініціативою щодо реалізації права на участь в програмах академічної мобільності (зокрема, за наявності індивідуальних запрошень від закладів освіти або наукових установ);

- на продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у закладах-партнерах тощо;

- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою закладу освіти, що приймає;

- участі у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;

- зарахування результатів навчання (кредитів) у закладі-партнері або результатів досліджень в установленому порядку;

- отримання документу про результати навчання або про відповідний освітній ступінь встановленого у закладі-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання.

4.3. Учасники освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;

- вчасно прибути до закладу вищої освіти (наукової установи), в якому реалізується право на академічну мобільність;

- під час реалізації права на академічну мобільність дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу освіти (наукової установи), в якому реалізується право на академічну мобільність;

- виконувати програму академічної мобільності;

- своєчасно повернутися в Україну та приступити до навчання або до роботи в Коледжі у терміни, визначені у наказах про направлення до закладів-партнерів за програмами академічної мобільності;

- вчасно та в повному обсязі надати відповідну звітну документацію щодо участі у програмах академічної мобільності.